

Зотплуйсь

Ч.П. 8-9 /393-394/

СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ
AUGUST-SEPTEMBER

1990

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія

пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Денис Беднарский

• **Ілюстратори в цьому числі:** Д. Бродгед, М. Бутович, Д. Даревич, ЕКО, В. Ковальчук, Р. Лучаківська, А. Фролов.

• **На обкладинці:** Микола Кецал — видно частину хору „Дударик” і дівчинку, що вітала квітами їх після концерту.

“HOTUYS”

a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast Publishing,
2199 Bloor St., West,
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

З друкарні Мирона Баб'юка
1525 Emerson Street
Rochester, N.Y. 14606
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:
HOTUYS MAGAZINE
2199 Bloor St. West.
Toronto, Ont., M6S 1N2,
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” ВІД СІЧНЯ 1989 р.
25.00 американських доларів.
Ціна одного прим. — \$2.50

„Готуйсь”
Інтернаціональне стандартно-серійне число
(ISSN) 00468061

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION
144 Second Ave., New York, NY 10003

ЗМІСТ

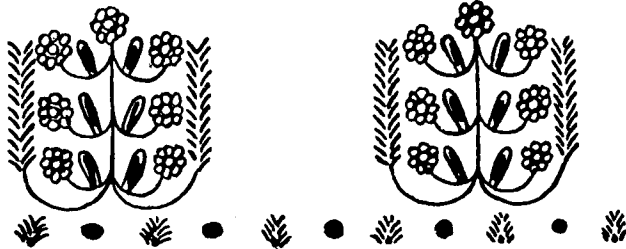
1. Л. Полтава: Тарас Шевченко у Канаді
Роляник: До школи
2. В. Радзикович і сестр. Уля: Тарасикова ніч
4. Л. Х.: Своя школа /новацька сценка/
5. П. Воронько: Сопілочка
Діма і О. Залеський: Ми роду козацького діти...
6. Л. Храплива: Казка про Чмелика
7. ххх: Шкільний дзвінок дзвонить
А. Камінчук: Розкажи нам, колосе!
8. Сестр. Леся: „Пташки з України”
9. Новацькі перші спроби: Оленка Сливинська
Осінь, Зима.
А. Камінчук: Бджілки летять
10. Сестр. Уля: Дещо про минуле „Дударика”
11. Сторінки пластових малят: Л.С.: Оленка
І. Рода: Мій рідний край
12. ЕКО: Чап-Чалап!
13. Крутиголівки для мудрої дитинки
14. М. Рильський: В сизому тумані
Наше листування
15. Дивна сила в Мартусі, Розгадки
крутиголівок з ч.3/1990 і ч. 5/1990
Галерія „Готуйсь”, Як зробити каченя

**Цьогорічне
наше гасло:**

**ПРАЦЮЙ НАД СОБОЮ —
ДЛЯ СЕБЕ
І ДЛЯ ІНШИХ!**

Леонид Полтава

ТАРАС ШЕВЧЕНКО У КАНАДІ

*(на відкриття пам'ятника у Вінніпегу
дня 9-го липня 1961)*

Радіє нині вся громада,
Для всіх святочний час настав:
Із України у Канаду
Тарас Шевченко завітав!

Він українське рідне слово
Проніс через широкий світ,
І гомін Києва, і Львова
І моря Чорного привіт!

Між сестрами і між братами,
Такий усміхнений, живий,
Сьогодні він отут, із нами —
Свободи вічний вартовий!

Ми будем завжди з ним зростати,
І зникнуть всюди сили злі,
А буде „син і буде мати,
І будуть люди на землі!”

Роляник

ДО ШКОЛИ

Останній день вакацій,
Мов свічка догорів —
Готуйтеся до праці,
Маленькі школярі!

Збирайтеся до школи
Веселі, не сумні,
Шукайте щастя-долі
В науці, у знанні.

Наука дасть нам силу
Добитись до мети
І Батьківщині милій
В потребі допомгти.

ТАРАСИКОВА НІЧ

Над берегом річки, під вербами дев'ятилітня Яринка питала одинадцятилітнього Тараса:

— Чому ж ти не хочеш іти додому, Тарасику? Тут страшно. Мені покійні мама казали, що вночі виходять з річки русалки, вони бігають по лугах, граються, співають. А як хто їм попадеться, на смерть залоскочуть.

— Я не боюся русалок, Яринко! Мене вони не залоскочуть. Я скажу що я тому ночую над річкою, що в мене лиха мачуха, і вони мене пожаліють. Дід Іван казав, що русалки добрі. Вони так смішно співають: „Ух! Ух! Солом'яний дух, дух!...”

— А ти не боїшся, я чула, що вони раз зловили дівчинку й звеліли їй відгадати загадку. Дівчинка загадки не відгадала, і вони її залоскотали.

— Ой, Яринко! Я їх не боюся! Я відгадаю, вони мене не залоскочуть!...

Ярина якось сумовито глянула на Тараса й подала йому клучок.

— Мені вже треба йти, бо мачуха буде сердитись. Я тобі принесла шматок сиру й окраєць хліба. А хустину підклади собі під голову.

Тарас поглянув вдячними очима на Ярину і промовив:

— Яка ж ти добра, Яриночко! Спасибі!

Коли Ярина відійшла, Тарас зломив кілька галузок вербини, прикрив їх хустиною. Готуючись до нічлігу, голосно молився!

— Боже великий! Царю небесний! Хай мене добрі люди добра навчать. Пішли волю-долю моїй родині й нашому народові. Мати Божа! Змилуйся над

нами, сиротами, не залишай нас без своєї опіки.

Помолившись, Тарасик ліг. Дивився на небо, засіяне зорями, слухав, як шуміла річка, шелестів очерет, тішився пахощами з луків і садків.

Тарас заснув.

І снилося йому, що з річки вийшло шість русалок. Всі вони в зелених

сорочках, взявшись за руки завели до коло нього танок і заспівали: „Ух! Ух! Солом'яний дух, дух!”

Найкраща з русалок вкрила його зеленим серпанком і заговорила:

— Сестрички, залишіть хлопчика, не лоскочіть, бо він виросте великим провідником для народу й будуть його любити повік-віки!

— Тобі, хлопче, з щастя і з горя сплететься доля. Терниста буде дорога твого життя, але будуть в ній хвилини радості і щастя, бо народ любитиме

тебе, будеш його вчителем і пророком,
— промовила русалка до Тараса.

Збудився Тарас, протер очі й побачив поруч себе старого кобзаря з бандурою.

— Що ти тут робиш, хлопчику?— усміхаючись ласкаво, запитав.

— Ночував тут, бо дома мачуха. Вона мене не любить...

— І добре спалося тобі?

— Дивний сон я мав, дідусю. Русалок я бачив, вони довкола мене виводили танок. Одна з них сказала, що я буду співати про волю України.

Кобзар щось подумав і промовив:
— Мабуть не даром тобі це сказала. Така судилася тобі доля. Калина, Тернина,

Недоля, Воля, Уява, Слава — так русалки звалися, кажеш? Усіх їх ще зустрічатимеш на своїй дорозі в житті. Візьми, сину, мою бандуру! Я вже старий, немічний. Не можу вже далі співати. Тепер співай ти, співай, мій голубе, про Січ, про могили, клич народ, щоб визволялися з кайданів.

Дідусь передав свою бандуру і запитав:

— Будеш співати, хлопче?

— Тарас втішився, взяв з рук дідуса бандуру, глянув на нього розумними очима і відповів:

— Буду співати, діду! Про старовину, про те, що було й минуло. Буду будити нарід. Співатиму про майбутнє...

Обіцянка Тарасова здійснилася. Він написав багато пісень про волю України, збудив народ, став його пророком. Люблять його і шанують за його мудрі слова і красу творів не тільки українці, але всі народи, що мали змогу пізнати їх.

**За Володимиром Радзикевичем
скорочено подала сестричка Уля.**

Запитання:

1. Де і чому провів Тарас ніч одного літа?
2. Що він довідався від покійної мами і сестри Ярини про русалок?
3. Який сон йому приснився?
4. Хто був біля нього коли він збудився? Про що була мова?
5. Як здійснилося те, що сказав був дідусь, передаючи Тарасові бандуру?
6. Ким став для України і народів у світі Тарас Шевченко?

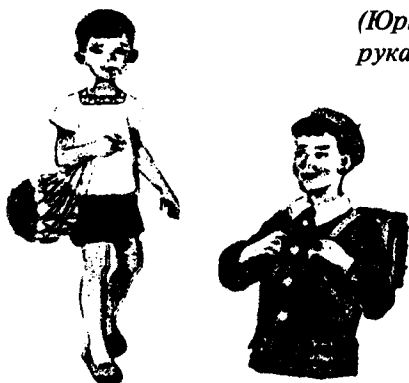
Син України

СВОЯ ШКОЛА

(Новацька сценка)

(Юрко входить з одного боку сцени з книжками в руках. Степан — з другого з м'ячем).

Степан: О, а ти куди, Юрку?

Юрко: У школу.

Степан: Тепер, після полудня. Я тільки що прийшов зі школи.

Юрко: Я теж прийшов, а тепер іду до української школи.

Степан: А я йду гратися!

Юрко: І не хочеш хоч раз спробувати піти зі мною?

Степан: Ще в одну школу? Ніколи!

Юрко: Так бувай здоров! Я не хочу спізнитися на першу годину у своїй школі!

(Вибігає. На сцену влітає Горобчик із великим олівцем за крилом).

Степан: Горобчику, Горобчику, ходи гратися з нами!

Мені ніколи! Я йду до школи.

Степан: А тобі навіщо школа?

Горбчик: Там вчуся нашого гороб'ячого письма.

Степан: (Ніби не дочув) Якого?

Горобчик: Гороб'ячого! Такого, що ним можуть порозумітися всі горобці цілого світу, де б вони не жили.

Степан: Диви, диви! Я й не знав!

Горобчик: А якже без письма? Кожний чесний горобець його вміє! Ось бачиш, тут у поросі якийсь горобець залишив усім записку, що Галя несла крупи з крамниці та розсипала дорогою. А то

буде нам бенкет! Певно полетимо цілою клясою після науки! Прощай. (Вилітає).

(Вбігає песик зі шкільною торбою, завішеною на шиї).

Степан: А, песику, добре що ти прийшов! Будемо гратися!

Песик: Мені ніколи! Я кваплюся до школи!

Степан: До якої школи?

Песик: До песячої! Там вивчаємо всю історію нашого роду!

Степан: Пхе, яка ж там у вас історія?!

Песик: Гаааррр! Яка?! А така, що найславніші князі брали нас зі собою на лови і що наші предки не раз рятували дітей з огню, чі подорожніх, що заблудили в горах. А вірні ми були завжди своєму господареві аж до загину!

Степан: Диви, диви!

Песик: А бачиш! Кожний пес мусить це знати, щоб бути гордим на те, що він пес! Та мені вже пізно! Прощай!

(Вибігає. Степан зажурено шкрябається в голову. Влітає Соловейко з нотами під пахою).

Степан: Соловеечку, добре, що ти прилетів! Ходи зі мною бавитися!

Соловейко: Мені ніколи! Я лечу в школу!

Степан: І ти в школу? Чого ж ти там будеш вчитися?

Соловейко: Співати, як усі соловейки!
Степан: Навіщо вам співати? Можна просто слухати патефона!
Соловейко: Ніякий патефон не заступить нашого, солов'їного співу! Тільки ми, соловейки, вміємо так співати, хоч і живемо в різних країнах. За те нас так і шанують по всьому світі!
Степан: То заспівай мені, коли ласка!
Соловейко: О, мені ніколи! Час у школу!
Степан: Коли ж мені нудно!
Соловей: То йди у свою школу! (Відлітає)
Степан: Гмм... — свою школу?! Треба мені швидко бігти, щоб наздігнати Юрка.
(поспішно вибігає)

Л. Храплива

МИ РОДУ КОЗАЦЬКОГО ДІТИ. . . (Пісня - марш)

Слова: ДІМА

Музика: О. ЗАЛЕСЬКНИ

П. Воронько

Маушем

ми лю-би-мо сон-це і кві-ти і
сон-це нам шле свій при-віт свій при-віт, Ми ро-ду ко-заць-ко-го ді-ти, зем-лі
лі-у-кра-їн-ське-ї цвіт, — — — зем-лі у-кра-їн-ське-ї цвіт----!

Ми любимо сонце і квіти,
І сонце нам шле свій привіт.
Ми роду козацького діти,
Землі української цвіт.

В яку б не пішли ми дорогу —
Ти, пісне, над нами злітай!
Крокуючи гордо і вногу,
Ми славимо рідний наш край.

Наш приятель — сміливий вітер,
Відвага — це наш заповіт.
Ми роду козацького діти,
Землі української цвіт.

СОПІЛОЧКА

В мене є сопілочка — денцівка,
Тато із Гуцульщини привіз.
Як подму у цю грайливу цівку —
Заспіває, мов пташиний ліс.
Як заграю — засумує тато,
Бо на цій сопілці вигравав
Партизан, убитий у Карпатах,
Що життя татові врятував.

КАЗКА ПРО ЧМЕЛИКА

(На сходинах Роя „Очайдушки”).

Щоб пов'язати дальшу розповідь цієї казочки, пригадаємо, що Очайдушки на сходинах були посварилися, виникло непорозуміння — новачка Утя принесла знімок хатки своєї бабусі — вона була маленька і бідно виглядала. А Таня сказала, що таких хаток в Україні нема. А новачки поділилися — одні були за Танею, інші за Утею.

Та сестричка відразу їх помирила, пояснивши, що давніше в Україні було багато бідних хаток, як, зрештою, це було в інших країнах. Але тепер їх майже нема. Таня перепросила Утю й новачки своїм зичним закликком розпочали сходини:

Ухух-ху-хух.

Все згідливий Очайдух!

— Сестричко, я знала, що тепер в Україні є великі і високі хмародери. Я бачила на листівці, — озвалася Утя.

— А я бачила на знімці таку маленьку дерев'яну хатку, що в музеї під голим небом у Львові, — додала Таня. І дівчатка радісно усміхнулися, подивившись на себе. А Очайдушки трохи з радости самі не затанцювали гопака.

Раділи і тому, що Утя з Танею помирилися та що чмелик знайшов свою хатку.

Мал. 752. Будинок-музей
Михайла Коцюбинського в Вінниці

— А тепер я розкажу вам, — почала сестричка Марта — що в нас в Україні є великі міста і в них прекрасні, великі церкви, є й палати, колись же знаєте, волдодарі жили в пишних палатах, замках, хоч, наприклад, гетьман Богдан Хмельницький не любив пишних палат, мешкав у своєму Чигирині невибагливо, бо постійно був на війні, у поїздках на переговори з іншими володарями.

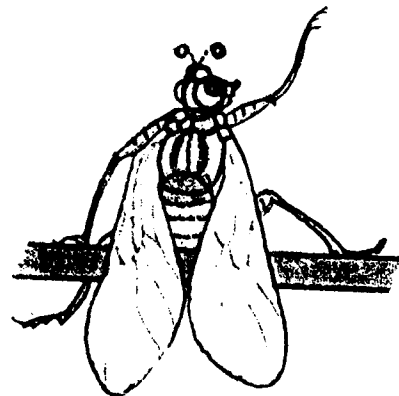
— Сестричко, а Святослав Завойовник такий самий був! — додала своє Утя. У походах він їв те саме, що всі, і так само спав без подушки, клав голову вночі на сідло, щоб його військо думало, що він з ними однаковий.

— О так, це правда! — підтвердила сестричка. — Але є в нас і такі маленькі хатки, побілені вапном.

— Я знаю! — почали додавати Таля й Рая. — Таку хатку мав Тарасик. Вона є у нашій читанці.

— О, як приємно, що ви все це знаєте. А тепер будемо бавитися в чмелика!

Утя була чмеликом, а всі інші назвали себе різними птахами, комахами та звірятками. Утя літала від однієї новачки до другої та питала, чи не бачила вона її хатки — маленької ямочки в землі.

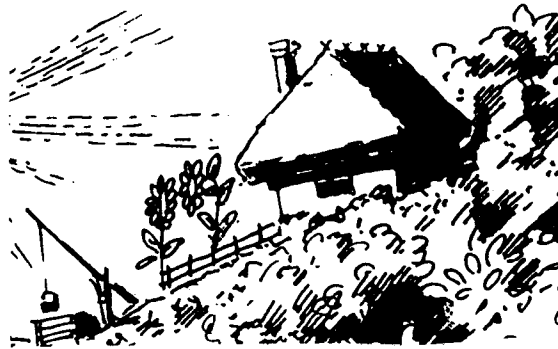

Стало всім весело й Мотруся вже не журилася. Вона — роева знала, що всі Очайдушки добре вміли „Мені тринадцятий минало” — не помиляться і сестричка, гніздова таки признає їм перше місце, хоч вони були по-сварилися.

А коли сестричка прийшла на чергові сходи, то всі Очайдушки сиділи тихенько у своїх криївках, так, як треба. А в кутку кімнати пишався Очайдушків новий рисунок Лялі — гарно від-рисований із Утиної знімки.

Під рисунком напис: „Хатка в Україні — наша рідна”.

Продовження з ч. „Готуйсь” ч.5/1990
Поширено за Лесею Храпливою
подала сестричка Уля.

Запитання:

1. Який конфлікт заіснував на сходах „Очайдушків”? Що було його причиною?
2. Як був поладжений цей конфлікт?
3. Що розповіла сестричка Марта Очайдушкам про українських володарів?
4. А що додали до розповіді сестрички Марти новачки?
5. Як забавлялися новачки після розповідей про будівлі в Україні?
6. Що побачила сестричка Марта на чергових сходах у кутку домівки?

ШКІЛЬНИЙ ДЗВІНОК ДЗВОНИТЬ

Дзень — дзелень!
Дзень — дзелень!
Діти йдуть до школи
Трудитись, учитись,
Читати, писати!
Діточки, спішіться,
Читайте, учіться!
Де розум, там воля,
Там гаразд і доля!

Учіться, трудіться,
До книжки горніться,
Щоб наша Україна
Щасливо прожила,
Щоб щастя і доля
Людей навістила.
Читайте, учіться,
До школи спішіться!
Дзень-дзелень!
Дзень-дзелень!

Сняться співи у діброві,
Пахощі акацій —
Ах, та це ж той дар чудовий
Дітям від акацій!

Н. Н.

РОСКАЖИ НАМ, КОЛОСЕ

— Колосочку, колосе,
Мудра голова.
Розкажи нам, колосе,
Чи скоро жнива? —
Колос усміхається
В полі, за селом,
До землі схиляється
Наливним зерном.
Вітерець ланами
Тихо повіва.
Вже не за горами
Золоті жнива.

А. Камінчук

„ПТАШКИ З УКРАЇНИ”.

(Казка новачкам із табору „Пташки з України” у Діброві біля Дітройту, Америка, від сестрички Лесі).

Мал. Р. Лучаківська.

Був собі за семи горами, за семи морями зелений гай — Діброва.

І жили в ньому різні-прерізні пташки: золоті бажани, голосні дятелі, веселі сороки, коси-свистуни. Жили, літали з гілки на гілку та раділи-співали. Діброва — це була їх батьківщина.

Аж ось у гарячу літню днину надлетіли до них у діброву інші пташки. Одні маленькі — сіренькі, а другі більші, із чубками на лобиках. Прилетіли та сіли на гілках трепети.

І спитали пташки з Діброви:

— А ви звідкіля?

— Ми пташки з України!

— А що це за край?

— Це найкращий край у світі! — відповіли в один голос.

— А ми його не знаємо! — загомоніли пташки з Діброви.

— Але ж він таки найкращий на світі! — переконували пташки, що прилетіли.

— То йдіть собі геть, вертайтеся в свою Україну! — напушилися пташки з Діброви.

— Не можемо, бо в нашій Україні загіздила хижка червона птиця-

яструб та вбиває усіх нас пташок...

— Оттакої! То ви волоцюги-бездомні! Ідіть собі від нас геть, хоч і просто у кігті яструбові!

Зажурилися пташки з України: куди їм сиротам під ніч відлітати?

— Що ж — кажуть. — Так дозвольте хоч на прощання пісню заспівати. А тоді полетимо далі, може хто інший нас у широкому світі прийме...

— Та нехай, співайте! Яка вже там ця ваша пісня може бути? — і пташки з Діброви повернулися хвостиками до наших пташок.

І заспівали чаєчки сумовито, аж за серце їх пісня хапала, аж сльози з очей витискала. І залящали соловейки, аж серце радувалося, аж хотілося сміятися-сміятися... І заслухалися пташки з Діброви.

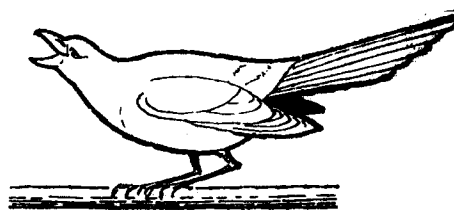
Закінчили пісню наші пташки, та вже збиралися відлітати, коли це заступив їм дорогу найзолотіший бажан із Діброви та й промовив:

— Зачарували ви нас своєю піснею, такої ми ще й зроду не чули! Справді — чудова мусить бути ваша земля-Україна, коли в ній пташки так гарно співають!

Коли ласка ваша — залишайтеся з нами.
Ми вам годити будемо, як зуміємо. Ли-
шайтеся тут назавжди!

— Спасибі вам за хліб та сіль! — відпо-
віла найстарша чайка. Залишимося у
вас, та не на довго! Бо вже на яструба
хижого буйний орел чатує та вб'є його,
лукавого. Тоді нам треба чимскорше в
Україну вертатися, нові гніздечка вити,
наш рідний край піснею веселити...

— Назавжди, назавжди, ми дуже про-
симо! — заскреготала синьобока сойка.
— Гляньте, у нас стільки товстих черва-
чків, а що комах, а що смачного насіння!
— Дякуємо вам за добре слово, та коли
покличе нас Рідна Земля — мусітемо
вернутися!

Зажурилися пташки із Діброви:
— Коли так, то хоч навчіть нас ваших
пісень, поки ви ще з нами!

Залишилися в Діброві та вчили, вчи-
ли їх наших пісень соловейки і чаєчки.
Та не могли чужі пташки їх навчитися.
Заважкі, загарні вони їм були...

Нічого робити — перестали пташки
з Діброви вчитися, а тільки щовечора
сідали всі тихо-тихесенько на гіллячках
та слухали, як співали соловейки і чай-
ки найкращі у світі пісні — українські
пісні...

НОВАЦЬКІ ПЕРШІ СПРОБИ

ОСІНЬ

Ясна осінь надійшла,
Все червоним розмалювала.
Попращалась із пташками,
Обдарувала теплими шапками.

Зробила нори й діри звіряткам,
Пошила рукавички своїм маляткам.
Подмухала червоні листочки,
Зробила вінок для дочки.

Оленка Сливинський
Торонто

ЗИМА

Прийшла холодна зима,
Хочеш тепла, дарма.
З дерев висять крижинки,
А з неба падають сніжинки.

Всюди зайчики скачуть,
А де діти? — Мерзнуть...
Снігову бабу вони зробили
А тепер до хати пішли.
А в хаті тепло, тепло...

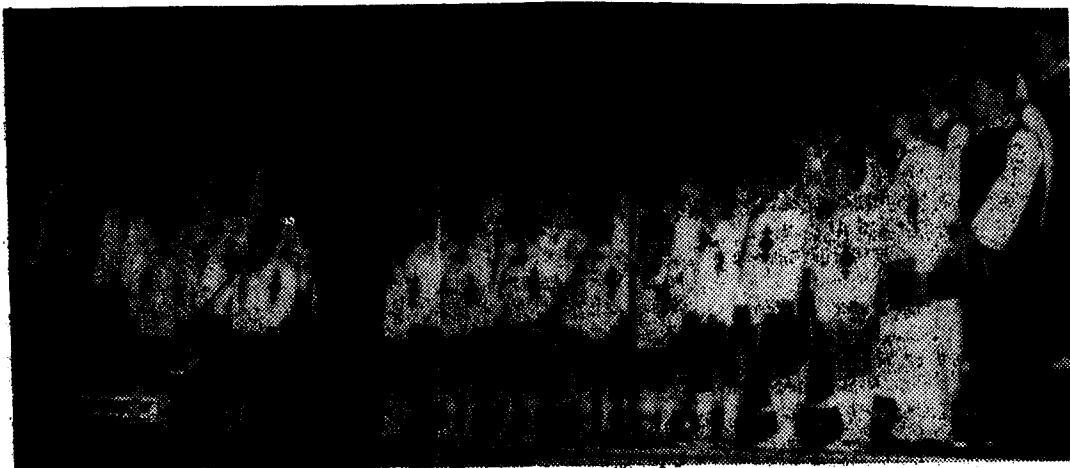
Новацька
Оленка
Сливинська
Торонто

БДЖІЛКИ ЛЕТЯТЬ

Бджілки летять,
Золоті відеречка
У поле несуть.
А з поля летять —
У золотих відеречках
Медок несуть.

ДЕЩО ПРО МИНУЛЕ „ДУДАРИКІВ”

Редакція довідалася з „Вістей з України” ч.15/1989, що Капеля хлопчиків і юнаків „Дударик” в минулому році стала лавреатом державної премії імені Тараса Г. Шевченка.

Хор „Дударик” існує вже 18 років, що теперішні його наймолодші хлопчики — це діти колишніх членів Дудариків, що належати до цієї капелі — це велика честь, бо треба мати не тільки гарний голос, але могли виконати інші вимоги. У хорі, що виступає на концертах, має бути 140 хористів. А при ньому існує три групи, що підготовляються до виступів.

На концертах „Дударика” завжди виповнені зали, бо квитки розпродані завчасу. Люди зачаровані дитячим співом, бо художній керівник досягає своєю терпеливістю і послідовною працею високого, навіть академічного рівня. Він добирає відповідні твори, особливо їх розуміє, тому співають їх діти зворушливо.

Що ж за пісні співає „Дударик”? Залежно від пори року — співають новорічні, весільні, колискові, твори славних композиторів М. Леонтовича, духовного співу композиторів М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя, М. Вербицького. А також розшукує керівник М. Кецал твори невідомих ще в Україні авторів, серед них композиторів львівських, а також і забутих незаслужено. Це композиції тих авторів,

що в історії культури мають своє почесне місце, їхня творчість — це український національний внесок у світову культуру. Це мова про хоровий спів з часів Київської Русі, що був забутий, це передосім шедеври духовного співу й музики.

З 1979 року капеля з програмою хорового фестивалю виїздила в інші країни, їм допомогали відомі органісти, оркестри та ансамблі М. Колесса, С. Турчак, Ю. Луців та артисти-співаки Н. Матвієнко, М. Байко, Л. Божко.

Спів „Дударика” співає на честь 175-річчя з дня народження Т. Шевченка, даруючи на фонд Товариства української мови, на спорудження пам’ятника Кобзареві у Львові, на допомогу жертвам Чорнобиля та на багато інших актуальних потреб.

А тепер, ставши ініціатором міжнародного фестивалю хорового співу, не тільки популяризує нашу культуру, але й збагачує мозаїку європейської та світової культури.

Подано за статтею „Подиву гідне сподвижництво” „В. з У.”
15.4.1989 Сестричка Уля.

Запитання:

1. Скільки років існує вже капеля „Дударик”?
2. Скільки є членів у капелі, а скільки кандидатів до нього, що підготовляються до вступу?
3. Яких композиторів твори є у програмі „Дударика”?
4. Хто із артистів співаків допомагає капелі?
5. На які потреби „Дударик” жертвує фонди зі своїх концертів?

Сторінки пластових малят

Л.С.

ОЛЕНКА

Маленька Оленка залюбки бігала з бабусею у ліс. На весні ж там багато різнобарвних квіток, влітку дозрівали ягоди — червоні суниці, запашні малини, великі ожини.

А прийшла осінь — Оленка взяла кошачок, помандрувала з бабусею по гриби.

— Бабусю, дивіться як їх тут багато! Чого вони всі разом люблять рости? — гомоніла Оленка, бігаючи за грибами та кладучи їх у кошачок.

Бабуся зривала гриби у свій кошачок, промовляючи до внучки:

— Оце опеньки, вони люблять рости близько себе. А цей великий — боровик, найкращий гриб до борщика. А це гузарі.

Наповнивши кошачки, бабуся закликала Оленку:

МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

Мій рідний край —
Де земля багата,
Мій рідний край —
Де біленька хата.

Мій рідний край —
Де зелений гай,
Мій рідний край —
Де росте розмай.

Мій рідний край —
Де сопілка грає,
Мій рідний край —
Де сонце палає.

Іван Рода.

— Бачиш, як швидко ми наповнили свої кошачки. Завтра виростуть нові грибки, підемо знову.

Та не доглянула бабуся, що на верху в Оленчиному кошачку є трійливий гриб мухомор — гарний такий як шапочка, з червоними крапками на білому тлі.

Щойно дома в хаті бабуся зауважила трійливого гриба й викинула його через вікно. Коли ж це побачила Оленка, жаль її огорнув. Миттю вибігла з хати, взяла трійливого мухомора і посадила у пісочку, що в ньому любила бавитися. Зросила його водою, пильно поливала, щоб не зів'яв, а ріс.

Навіть приснився Оленці гриб-мухомор. Ніби він виріс такий високий, що був вищий за кропиву. Збудившись вранці, Оленка побігла подивитися на грибка. Не могла йняти віри — гриб за одну ніч став вищим за дитину. Але це був тільки сон.

Коли ж раннім ранком другого дня Оленка подивилась знову на грибок, побачила його ще вищим, більшим та дещо іншим.

Це дідусь, боячись, щоб дитина не затроїлась мухомором, поставив білу парасолю з червоними крапками на місці, де був гриб.

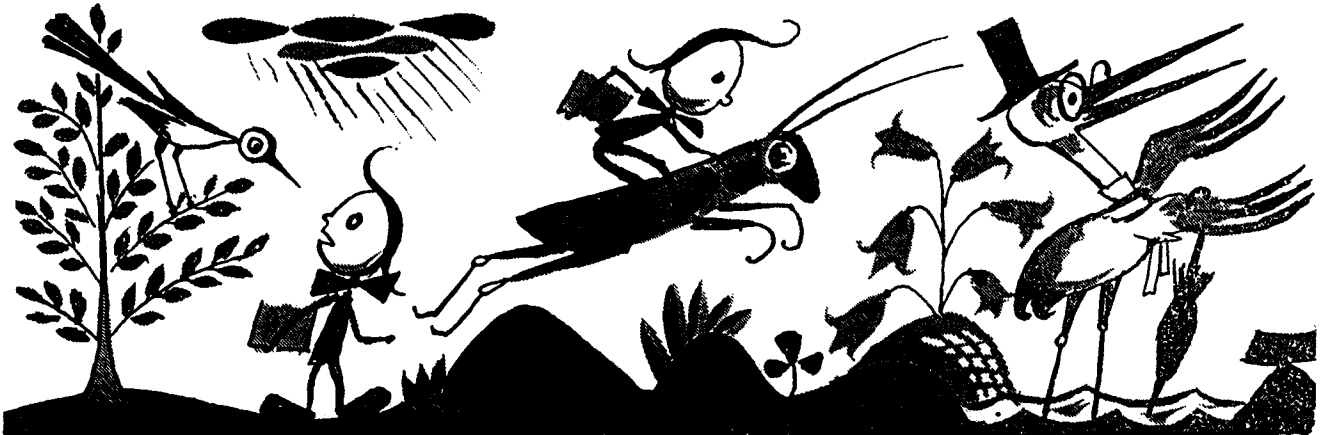
Як раділа Оленка, як всім розповідала про свого гриба мухомора. Радів і дідусь, що стільки радості він міг вчинити Оленці.

У країні Баю-Баю,
Що про неї всі вже знають,
За четвертою горою,
Там є школа над водою.

Школярі сидять всілякі:
В жупанцях маленькі раки
І, новенькі вбравши капці,
Черепащечка на кладці.

Жабка зошит має грубий,
Надуває пишно губи,
Побіч неї чемні жучки
Сіли, взявшись за ручки.

Чап-Чалап, хоч як спішився,
Був би в школу запізнився:
Задивився на сороку,
Білобоку, чорнооку.

Добре, що Цвіркун побачив
І гукнув: „Сідай, козаче!”
Через гори, через доли
Прибули на час до школи.

Вчитель Клепка каже: „Діти,
Тихо треба всім сидіти!
Вчитись будемо помалу
Всі читати „Гала-Балу”.

„Гала-Балу” як читали,
Мало з кладки не упали...
Не так з муки від науки,
Як від тої риби-щуки.

Щука та була зубата,
Страх велика і хвостата,
Ще й письма не розуміла —
Школу з’їсти всю хотіла.

Пан учитель дзьобом дзьобнув
Щуку неписьменну, злобну,
Школярів щоб не лякала,
Як читають „Гала-Балу”.

ЕКО

Крутиголівки для мудрої дитинки

Дорогі Мудрі Голівки!

Живемо в дуже історичному періоді життя нашого народу. Знаю, що Ви цікавитесь подіями, які тепер заіснували в Україні. Яке наше — пластових новачок і новаків відношення має бути до тих подій? Напевне, відповідаючи на це питання, скажете — „треба нам бути добрими дітьми не тільки країн, де ми народились, але й України”. Вона ж потребує і Вашої допомоги. А те, що ви можете зробити, про це будемо частіше згадувати в нашому „Готуйсь”. Найперше — це вивчати й шанувати українську мову, щоб могли все знати про Україну й розуміти так все про неї, що пишуть і говорять у світі, а найголовніше наші люди в Україні. Тому нам треба знати добре українську мову та її культуру.

Ось Вам завдання для перевірки Вашої грамотності.

1) Складіть речення з кожним із поданих слів: ВЕРЕСЕНЬ, ДЖМІЛЬ, ЖОВТЕНЬ, ЛЬОН, ЛЬОДОВИЙ.

2) Придумати і записати 5 слів з м'яким знаком на кінці слова.

3) Придумати і записати 5 слів з м'яким знаком у середині слова.

4) Придумати і записати по 5 слів з сполученнями ЙО, ЇО.

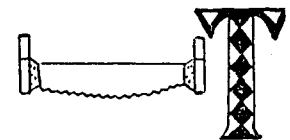
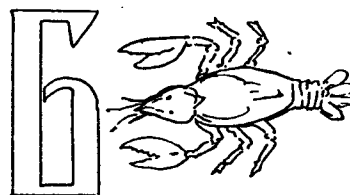
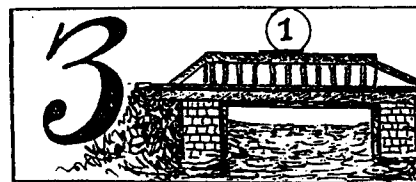
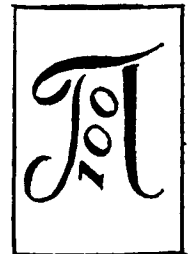
5) Додайте потрібну букву, де її бракує: Ми живемо під час перебування у столиці ___країни в місті ___иїв. Біля міста протікає річка ___ніпро. Цього літа ми їздили по ___ніпру до ___орного ___оря. З правого й лівого берега ___ніпра побудовано багато міст: ___АНІВ, ___ЕРКАСИ, ___РЕМЕНЧУК, ___НІПРОПЕТРОВСЬК та інші. Моя родина живе у ___БОВІ. Влітку діти

їздять до ___ИТОМИРА, ___ЕРНІГОВА, ___ЬВОВА, ___ДЕСИ та інших міст і сіл ___КРАЇНИ.

6) Придумати й записати речення з кожним з поданих слів: ДНІПРО, ДНІСТЕР, ПРИП'ЯТЬ, ЛЬВІВ, КИЇВ, ІВАН ФРАНКО, ЛЕСЯ УКРАЇНКА, ЯЛТА, КАВКАЗ, ЛІМНИЦЯ, БУГ, КРИМ.

7) Дати відповіді на запитання: . Які ви знаєте країни? Які ви знаєте ріки? Які ви знаєте міста? Яке прізвище, ім'я ваших бабусь, дідусів?

РЕБЧСИ

В сизому тумані,
в синій димовій —
яблука рум'яні,
груші медові.

Линуть птичі зграї,
шелестять гаї...
Школа відчиняє двері нам свої.

Вийдуть нас зустріти
друзі — вчителі...
Принесем їм квіти
з рідної землі.

НАШЕ листування

Коменданткою була пл. сен. Оля Ткаченко із сестричками: Дарією Дем'янів, Юлією Зубенко, Танею Шарко, Валерією Панчук і Галиною Шепко. У таборі було 22 новачки і новаків з різних країн Європи, а також з ЗСА.

Наш табір був дуже успішний (дякуючи дбайливості Комендантки й сестричок та щедрої деяких батьків). Треба наголосити, що наші сестрички, хоч народжені тут, а декотрі з мішаних подруж, добре володіють українською мовою, а також і діти. В таборі діти, хоч вони вже третє діяспорне покоління, і

то з різних країн, але спілкування між дітьми було українською мовою.

У такій таборовій атмосфері ми переживали радісні й зворушливі зустрічі з нашими земляками з України — Левком Лук'яненком і Юрієм Бадзьом. Гості з України також сильно дивувалися і зворушувалися тим, що наше новацтво щebetало до них рідною мовою.

Інша святкова подія в таборі була родинного характеру — ми відзначували 70-ліття з дня народження братчика Івана Керестіля, який багато вклав своїх старань і любови для нашого юнацтва. Троє поколінь дітей склали сердечні побажання і співали братчикові Іванові „Многі літа”.

До Редакції „Готуйсь” у Торонті

В залученні передаю „привіт” двох новаків з Києва. Це є сини (7 і 9 років) Сергія Прудка, який заснував пластову групу в Києві. Коли ми (Таня і я) були в нього у хаті й дискутували про Пласт і пластові матеріяли (які ми йому передали) ці хлопчики зі своєї власної ініціативи написали

цей привіт. Я їм обіцяв, що він появиться в „Готуйсь”. Прошу це зробити негайно! А „Готуйсь” вислати на подану адресу!
Торонто, 30 Серпня 1990

пл. сен. Орест Джулинський

Сильно Красно

Аберезно

Бмстро

СКОБ!

Пластовій Булаві
Від Ловаків міста
Київ

1990 Божого року
Місяця серпня 7 числа

Тарас Олександр Прудко

Київ, Україна 7/11/1990

Дорогі Тарасе і Олесю!

„Готуйсь” дуже зрадів Вашим привітом — це ж вперше він його дістав з Києва!.. А в „Готуйсь” так багато всього помічено про наш славний Золотоверхий Город Кия.

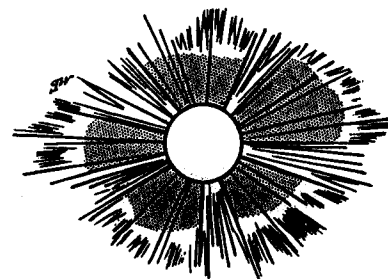
Дякуємо сердечно в імені всіх Читачів і членів Редакції.

Сестричка Уля з Торонта

Дорога подруго Тоню! Пересилаємо Вам — хоч спізнений — але сердечний привіт від учасників новацького табору „Сто пригод”, який відбувся минулого року.

Хай Господь винагородить Вам стократно і благословить Вас усім добром. На многі літа, Сестричко Тоню!

З глибокою пошаною
Маруся Боган — референт УПН
Мюнхен, Німеччина

ДИВНА СИЛА В МАРТУСІ — ДІВЧИНКИ З УКРАЇНИ

Несподівано проявилася вона у п'ятирічної дівчинки Мартусі з села Щорсь Криничанського району в Україні.

Батьки її вже раніше спостерігали, що їхня доня має дивну властивість. Дотиком руки, погладивши лице, могла припинити біль зуба, чи голови, розвеселити пригноблену людину.

Одного разу батько провів експеримент — він притулив до дитячої долоні ложки й вилки з сталі, що не ржавіла. Вони прилипли до долонь дитинки сильно, не падали і трималися аж треба було їх відщепити.

Розгадки крутиголівков з ч. 3/1990:

1. березень — назва місяця, третій з черги; багаяга — персонаж з народної казки, багаж — речі під час подорожування; багатий — добре забезпечений, бадьорий — веселий, балакун — багато говорить; балет — спеціальний танок; банан — овоч дерева, що росте на півдні; бандура — інструмент з багатьма струнами, улюблений в Україні; барабан — інструмент, звуки його — це удари в натягнену шкіру; бараболя — картопля; барвінок — квітка — дуже популярна в Україні; барометр — прилад, що міряє стан тиснення повітря; безліч — багато настільки, що порахувати неможливо; безпечний — не загрожений небезпекою; береги — боки річки, моря чи озера; береза — дерево; боярин — вояк у княжому війську, а потім службовець у дворі князя; борошно — мука, берізка — дерево.

2. Почати з правого боку останній прямовісний рядок, починаючи з букви „В” читати встала весна, чорну землю сонну розбудила. Уквітчала її рясом, барвінком укрила. І на полі жайворонрок, соловейко в гаї/землю, убрану весною вранці зустрічають.

Загадки: 1) соняшник; 2)

Розгадки з ч.5/1990:

1. мати, матінка, матуненька, матіночка, матуся, матусенька, маточка, матонька, матіночка; батько, батечко, батенько-батонько, батусьо-батусь, батуненько, батусенько; няня, нянька, нянечка.

2. Ярослав Мудрий, Володимир Великий, Іван Мазепа, Богдан Хмельницький, Симон Петлюра, Михайло Грушевський, Коновалець, Тарас Шевченко, Тарас Чупринка, Петро Дорошенко.

3. Літописець Нестор: „Повість временних літ”.

Млин

У ставочку
Лин
Зробив
Собі млин.
Меле
День при дні
Воду
На млині.

ГАЛЕРІЯ ГОТУЙСЬ

Дорогі читачі — любителі культури!

Вам, мабуть, вже знайоме слово культура. Правда, у собі воно має дуже багато змісту й пояснити його треба вжити багато слів. Коротко сказавши, культура — це все те, що ми прагнемо, бажаємо робити, щоб життя наше й усіх докола нас було якнайкраще.

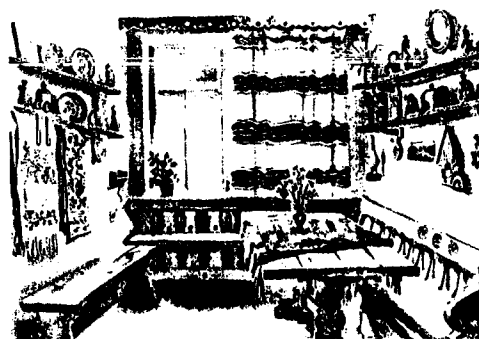
Про культуру „говорить” і те, що кажемо, робимо, як поведимося. Тому наш зовнішній вигляд і все, що творимо для покращення нашого життя „говорить” про рівень культури.

Ось тут подані різні давні хатки, що в них жили українці. Їх вигляд каже серед якої природи вони постали, хто були їхні мешканці — яка була їхня культура. Перший знімок подає ціле господарство, а решта окремі хати. Що можете подати про культуру людей, що ці будинки збудували.

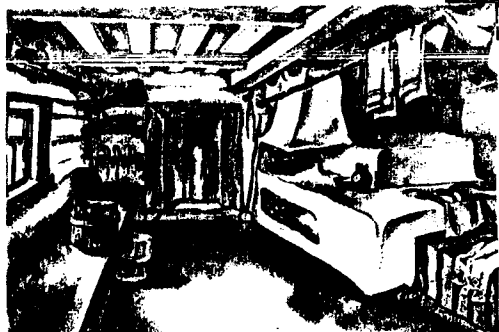
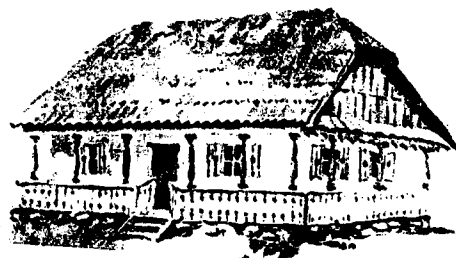
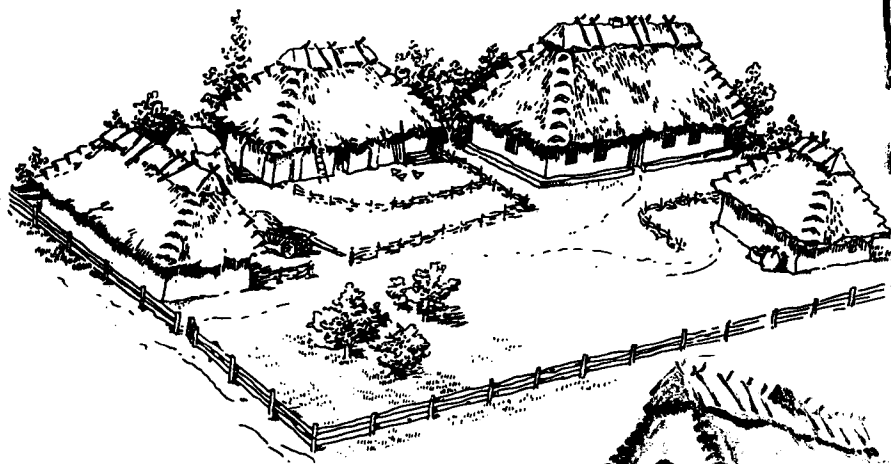
Це хутір. По чім пізнати, що всі ці будинки творять цілість господарства? З якої області ця хатка? Чим вона відрізняється від двох інших хаток? Чому висока стріха?

А ця хатка чим особлива? Чи щось „каже”, що вона є там, де багато в природі краси?

Третя хатка мусить бути з іншої області України, як дві попередні. З якої саме?

Це нутро сільської хати. Що в цій хатині особливе — назвіть, що бачите в ній.

ЯК ЗРОБИТИ

Потрібно: пухнастого хутра жовтого кольору, плющу червоного кольору, вати, чорних гудзичків або намистин на очі, 7 см. мідного дротика, клею, грубих червоних ниток, картону, можна буде прикрасити каченя комірчиком.

Як робити? На звороті хутра обкреслити по дві деталі голівки, тулуба і крил. Викроїти з червоного плющу (фетра) дві частини лапок і одну дзьобика. Робити голівку так — зшити половинки крою, залишаючи отвір там, де закреслено пунктиром, вивернути на

лицьовий бік, наповнити ватою. Дзьоб скласти і приготувати до вкладу в голівку. Очі пришити. На половинках тулуба зшити виточки, а в місцях для ніг (там де рисочки) зробити надрізи ножицями. Половинки зшити, залишаючи отвір у шиї. Вивернути шитво і вставити лапки. Для лапок взяти 7 см. мідного дроту, змазати його клеєм, обмотати грубою червоною ниткою і протягнути через отвори для ніг. А там, де входить у тулуб, помазати його клеєм. Вирівняти дріт — лапки вниз, а кінці загнути, як на рисункові. Лапки зробити подвійні з картону і з фетру. Для цього картонну викройку добре намастити клеєм і прикріпити знизу до дротяних дужок, а зверху приклеїти деталі лапок, вирізані з фетру.

Наповнити форму ватою. Пришити голівку і крила. Можна прикрасити курчатко комірцем.

